

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0887 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПЕРЕДУМУЮТЬ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон, 23 жовтня. — Спільна конгресова комісія атомової енергії приготувалася до розв'язки питання цивільної оборони на випадок нападу. Ця справа буде однаково важливою як для федерального, так і для місцевих урядів.

Комісія почне перелучення знавців і свідків цієї справи негайно з початком наступного року, як це заповів голова комісії, сен. Брайен МакМагон. Він сказав, що федеральний уряд має обов'язок вивчити потрібні інформації у підготові плянів для стейтів і місцевостей при складанні оборонних плянів. Осередком інформації буде Красна Рада Ресурсів, у якій сходяться всі нитки цивільної оборони. У підготові до перелучення комісія вже почала студії цієї розгалуженої проблеми, яка дотикає кожного громадянина й мешканця.

СТРАЙК НА ЗАЛІЗНИЦІ МИЗУРИ-ПАЦИФИК ПОКІНЧЕНИЙ.

Ст. Луїс, Мизури. — Урядовці обох сторін оприлюднюють, що страйк в залізничній підприємстві Мизури-Пасифік покінчений. Страйк тривав 44 дні і обняв 5,000 робітників. Крім того 25,000 інших робітників, яких праця була залежна від залізничного руху, втратили роботу. Втрати внаслідок страйку доходять до \$40,000,000. У цій сумі є незароблений прихід залізничної у висоті \$36,000,000 і незароблені платні робітників у висоті \$14,000,000. Юнія й підприємці погодилися передати наладнання спірних точок мировій комісії, а між тим робота піде нормально. Робітники, перед виходом на страйк зголосили 282 різних жалів, які треба було розглянути. З них покладано вже більшу частину, а тільки 92 осталася неполадженими.

ГОСТРО ТАВРУЮТЬ КОН- ГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ ЖІНОК ЗА КОМУНІЗМ.

Вашингтон. — Конгресова комісія для неамериканських діань гостро натаврувала Конгрес Американських Жінок, як організацію складену з комуністів або комуністичних прихильників із спеціальною ціллю вести протинамериканську пропаганду. Організація powstała в 1946 за спонукую со-ветської амбасаді, втягнувши в свої тенети деяких багатих жінок в такому часі, коли треба всі сили зосередити на боротьбу проти комунізму. На чолі цієї жіночої організації стали такі лави, як Гіффорд Пінчов, жінка колишнього губернатора Пенсильнії; Фредерик Марч, жінка фільмового артиста і Моріел Дрейпер, яка тепер є головою конгресу. Про це гостро сказано, що вона любить жити в розкошах і обертати серед артистичних кол за своїм багатству і яка до недавня була провідницею товариського життя у вищих сферах, а тепер почала ці сфери підкопувати. Кажуть, що її чоловік втратив гроші на кінських перегонях і тому його жінка ставиться ворожо до ладу, який вона сама користувалася для руйни чоловіка.

ДЕНЬ ОБ'ЄДНАНИХ ДЕР- ЖАВ У НЬО ЙОРКУ.

До Нью Йорку заповів свій приїзд на понеділок 24 жовтня президент Гері С. Труман, щоб узяти участь у покладенні угодного каменя під будинок секретаріату Об'єднаних Держав. З нагоди його приїзду заповіджено парад по п'ятій Евеноу, а після параді вечерю. Першу сесію О. Д. під відкритим небом підготовано на площі нового будинку при співучасті 10,000 видавців. Промова президента теж передбачена під час сесії. Посадник міста, Вільям О'Двайер проголосив понеділок Святом О. Д. Багато привітів наспіло вже наперед, між ін. від колишнього британського прем'єра, Вінстона Чорчила.

ПРИЗІД КОРАБЛІВ З ІМІГРАНТАМИ.

До пристані Нью Йорк заповіджено такі кораблі з новими іммігрантами: у вівторок 25 жовтня Джеренал С. Д. Сторджис, у четвер Джеренал Омар Бонді, у п'ятницю Джеренал Р. Л. Гавзі. В понеділок приїхав корабель генерал МакРей з 1,168 іммігрантами.

Довги корпорацій \$112,100,000, 000; а довги одиниць і незалежних підприємств \$84,600,000,000.

СПОДІЮТЬСЯ НАПАСТЕЙ ЗА АРЕШТУВАННЯ УРЯДОВЦІВ АМТОРГУ

Вашингтон, 23 жовтня. — Високі урядовці є приготувані на вияв великого обурення советської влади на американський уряд за арештування шости головних урядовців советської торговельної агенції в Нью Йорку, загальною звісною під іменем Амторгу. Передбачування оперте на тому, що після арешту в п'ятницю советська амбасада у Вашингтоні виявила погляд, що урядники Амторгу мають право до дипломатичної недоторканості. Департамент стейту наваки заявляє, що хоч урядовці Амторгу мають дипломатичні папирти, однак вони не мають права недоторканості тому, що Амторг є заінкорпорований в Америці і його урядовці половили закони Америки. Під арешт попали в п'ятницю 22 жовтня такі урядовці Амторгу: предсідник корпоратції Алексей Василевич Захаров; містопредсідники Дмитрій Іванович Багров і Василь Петрович Ребров; секретар Сергій Андреевич Шевченко і секретар Александр Александрович Іщенко і колишній помічник секретаря Генералі Ніколаевич Оглоблін. Багров вийшов до Росії, тому арештовано тільки п'ять. Суддя назначив по \$15,000 за поруки за кожного арештованого, однак досі цього не зробилися з п'яти арештованих сидять у тюрмі в Нью Йорку. Департамент справедливості захидає їм поломання закону про реєстрацію чужинних агентів, хоч департамент стейту звертався до Амторгу в цій справі кількома наворотами. Крім того Федеральне Бюро Інвестигації має докази, що арештовані займалися шпигунством в промислових підприємствах.

ЗАМІСТЬ ПЯТИ РОКІВ — 20 МІСЯЦІВ ТЮРМИ ДЛЯ КОМУНІСТІВ.

Нью Йорк. — У середу 26 жовтня мають внести оборонні оцінки до суду обвинувачені діячі комуністичних відділів до Федерального Окружного Апелляційного Суду за знесення присуду, який суддя Гарольд Р. Медіна проголосив у п'ятницю 21 жовтня. Обвинувачені дістали таку кару: Десять з них, а саме: Юджин Денніс, Бенджамін Дейвіс, Джон Гейтс, Джон Стечел, Генрі Вінстон, Джон Вільямсон, Гілберт Грін, Гас Голл, Карл Вінтер і Ірвінг Поташ — дістали по п'ять років тюрми, а Роберт Тамсон дістав три роки. Тамсон дістав під час війни відзначення за визначну військову службу й тому суддя обнизив йому кару. Всі обвинувачені мають заплатити по \$10,000 кару. Коли після проголошення присуду приїде новий адвокат, О. Джан Ротге, зажадає випущення на волю засуджених за злочинами за поруки, прокуратор спротивився тому, пригадуючи що комуністичний орган, Дейл Воркер похвалював втечу комуніста Гергарда Айслера, який був випущений на волю за порукою. Суддя прихилився до виводів прокуратора і відмовився звільнити комуністів. Під час переворонення засуджених до тюрми комуністичні прихильники улаштували перед судом демонстрацію, а інша публіка співала знаму пісню „Воже благослови Америку“. Департамент справедливості у Вашингтоні пригадав, що засуджені можуть вийти на волю на „слово“ вже після 20 місяців якщо їх поведінка в тюрмі буде поправна. Різні комуністичні і прокомуністичні організації заповіли демонстрації проти виміру а советський комісар закордонних справ, Андрей Вишинський, натаврував присуд як „поломання прав людини“ Американкою.

П'ЯТЬДЕСЯТРИЧКА ПРОТО- ГУМЕНА О. М. МАРКОВА

Нью Йорк. — З нагоди п'ятидесятиріччя народин і 20-річчя священства протогумена американської провінції Чина Святого Василя Великого о. Максима Маркова відбувся концерт у неділю 23 жовтня. В укр. кат. церкві св. Юрія відправлено соборну Службу Божу в якій цеlebрував Солєнізант, а асистували 9 священників.

У концерті, улаштуванім в селі Промислової Школи приїзди такі сили: хор церкви св. Юрія під управою Теодора Онуфрика; солісти: баритон О. Сип Стецюра (аккомпанімент панна Оля Дмитрів) і ліричний тенор, бандурист Степан Ганушевський, виступ якого був новістю в ньюйоркських концертах. Українське товариство танків виконало двічі танкові продукції. Всі точки були виконані згідно з давнішою репутацією артистів, а дебют Ганушевського оправдав надії публіки. Змістом концерту (Докінчення на стор. 4-тій).

СУДОВИЙ ВИРОК В ПРОЦЕСІ ПРОТИ У. Н. СОЮЗУ І „СВОБОДИ“

Минулої п'ятниці, дня 21-го жовтня, Верховний Суд стейту Нью Джерсі, Ессекс Каунті, зі суддею Бреннером і лавою присяжних, виніс вирок в справі о. В. Клодницького проти УНСоюзу як видавця „Свободи“ і д-ра Луки Машуги, як її редактора. Суд відкинув всі домагання позивача до УНСоюзу, зобов'язуючи, натомість, редактора „Свободи“ заплатити 1,000 доларів відшкодування і один долар за поміщення статті, що була предметом розправи. О. В. Клодницький позивав УНСоюз і редактора „Свободи“ за 100,000 доларів відшкодування, якого він домагався за „лайбел“, додаючи його в статті Гната Дядюренка п. з. „Тим, що матір розпинають“, надрукованій у виданні з 2-го травня 1947 року у відповідь на виданий окремою брошурою реферат позивача п. з. „Суверенна Українська Держава і українська за-морська імміграція“.

НАРАДИ АМЕРИКАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ ЗІ СОВЕТСЬКИХ КРАЇН

Лондон, 24 жовтня. — Сьогодні рано, в приміщеннях місцевої американської амбасаді, почалися наради американських міністрів і амбасадорів, акредитованих в країнах за залізною заслоною. Наради потривають два дні і матимуть на меті вимину поглядів на подію справи, зв'язані з американським становищем і американською політикою в тих країнах. Окрема увага буде віддана причинам і наслідкам советсько-югославського спору. Подібні наради американських дипломатів зі західноєвропейських країн відбулися в Парижі минулої п'ятниці і суботи.

НЕДІЛЯ УСПІШНИХ ІМПРЕЗ В УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ

СОЮЗОВІ ЮВІЛЕЇ В ДІТРОЙТІ І НЬОАРКУ, ЮВІЛЕЇ ГОРОЖАНСЬКОГО ТОВАРИСТВА У ФІЛАДЕЛФІ

Неділя 23-го жовтня пройшла під знаком численних та успішних імпрез в цілому ряді американсько-українських громад, що заповідають оживлений осінній сезон в цьому році. На окрему увагу заслуговують ювілеї УНСоюзу та поодиноких місцевих товариств, що в цьому році вродливо відзначають довгі періоди своєї великої праці для громади і народу. З ювілеями, звичайно, зв'язані теж артистичні програми. Ця неділя позначилася теж цілим рядом інших громадських, культурно-освітніх і мистецьких імпрез.

ВЕЛИЧАВИЙ ЮВІЛЕЙ У. Н. СОЮЗУ В ДІТРОЙТІ

Подібно, як уже в багатьох інших громадах, старанням залучених відділів Українського Народного Союзу в Дітройті, Гемтремк, Дірборн і Віндзор, відбувся величавий 55-ювілейний УНСоюзу в Дітройті. В офіційній частині імпрези виступили з промовами губернатор стейту Мішіген, Мр. Дж. Менан Вільямс, головний секретар УНСоюзу Дмитро Галичн та голова „Самопомочі“ і бувший прем'єр Карпатської України, Юліан Ревай. Концертну частину свята виконав місцевий хор американо-української молоді під проводом Стефані Андрусевич - Гуменюк. Святом проводив головний радний УНСоюзу Володимир Дідик. Під час ювілейного бенкету, товстятром якого був головний контроль УНСоюзу д-р Амвросій Т. Кібзей, виступили з промовами: о. Степан Побудський, недовоноприбулий зі скитальщиною о. Веселовський, Дмитро Галичн, предсідник ЗУАДКомітету адв. Іван Панчук, п-ні Юлія М. Шустакевич та голова Народного Дому Василь Чмир. Усі вони підкресливали окрема заслуги УНСоюзу в нашому громадському житті та для української справи. В святі взяло участь около 1,000 осіб, а в бенкеті померк 300, хоча дру-гих стільки замала зала вже не могла помістити.

ЕНТУЗІАЗМ НА СОЮЗОВО- МУ СВЯТІ В НЬОАРКУ

З небуденим ентузіазмом відбулося в цю неділю теж Ювілейне Свято УНСоюзу в Ньюарку, влаштоване Союзомовими Відділами Ньюарку і околиць. На програму імпрези склалися виступи хорів Української Католицької Церкви під проводом проф. Т. Каськова, Української Пресвітеріанської Церкви під проводом проф. Юрія Кириченка, оперового сівака, баритона Льва Рейнарівича та сопрана п-ні Воробець, яким аккомпанювала п-ні Шумейко. Святочну промову виголосив редактор „Свободи“ д-р Лука Мишута. Численна убліка, що по береги виповнила велику залу Української Централі та між якою була велика кількість нових іммігрантів, з великим ентузіазмом прийняла доклад про ідеологію УНСоюзу і „Свободи“ про їх службу українській справі та про їх боротьбу з явними і закритими ворогами визволення України. В англійській мові промовляв головний радний УНСоюзу, адв. Іван Романішин.

40 РОКІВ НЕВТОМНОЇ ПРАЦІ Т-ВА ГОРОЖАН У ФІЛАДЕЛФІ

Сороклітній Ювілей свого невтомного труду на громадському полі святкував величаво в цю неділю Товариство У. Н. Союзу в Філадельфії. З великим ентузіазмом прийняла доклад про ідеологію УНСоюзу і „Свободи“ про їх службу українській справі та про їх боротьбу з явними і закритими ворогами визволення України. В англійській мові промовляв головний радний УНСоюзу, адв. Іван Романішин.

БЕЗПОЩАДНА РУСИФІКАЦІЯ І СОВЕТИЗАЦІЯ ПОНЕВОЛЕНИХ МОСКВОЮ НАРОДІВ

Відень, 24 жовтня. — З дипломатичних та інших авторитетних джерел повідомляють, що Москва почала безпошадну русифікацію і советизацію всіх поневолених нею народів східної, південно-східної і центральної Європи. Акція прибрала найширші розміри та охоплює всі галузі не тільки суспільного, але й родинного та приватного життя. Російська мова починає бути єдиною вже не тільки урядовою і повноправною мовою. П'ять по школах та на окремих курсах. Советсько російський терористичний лад заводиться в цілому суспільстві. Советизується адміністрація, наука, медицина, право, сільське господарство і промисл, культуру і навіть спорт. Все це робиться „добровільно“ та з великим „піднесенням“ і часто на „прохання“ самих поневолених народів. Советська пропаганда веде-ся під кутом крайнього російського націоналізму, переко-нуючи поневолені народи про вищість російської раси, культури, історії та взагалі всего. По всіх країнах, крім терористичних засобів русифікації, влаштовується окремі „тижні советської дружби“, організується окремі імпрези та творяться окремі товариства, які мають поширювати цю „дружбу“. Рівночасно з цим всіми засобами нищиться всі власні досягнення поневолених народів, оплюгавляються їх історія, їх наука та їх спосіб життя, як „реакційні“. Над усіми цими народами від Балтійського до Чорного моря та від Лаби в Німеччині по Тихий океан в Азії зависло страшне мареву повного знищення, як „воно вже висить три десяти роки над українським народом“.

МОЖЛИВІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ ВОЙНОГО СТАНУ МІЖ ЗАХОДОМ І НІМЕЧЧИ- НОЮ.

Берлін, 24 жовтня. В західних політичних колах обмірковують можливість закінчення воєнного стану з Німеччиною, що формально існує ще досі. Таку акцію вважається найбільш успішним засобом для скріплення уряду західнонімецької федеративної республіки в його реалізації зі створенням Совєтима маріонетковою східнонімецької „демократичною державою“. Закінчення воєнного стану було останньою переходною стадією до мирного договору. Уже тепер в західних окупаційних урядах в Німеччині обмірковують деякі зміни ухваленого недавно окупаційного статуту, з метою признати німецькому урядові ще більш повновласті, включно з деякими в закордонній політиці.

МОЖЛИВІСТЬ ЮГОСЛАВ- СЬКО-ГРЕЦЬКОГО ЗА- МИРЕННЯ.

Лейк Сококс, 24 жовтня. — Уряд Югославії виявив Балканській Комісії Примиря в Об'єднаних Націях свою готовність „сепаратного замирення“ з Грецією. Згоди на цю тему кружилися вже раніше і тепер їх офіційно подтверджено в звідомленні Комісії Політичному Комітетові Генеральної Асамблеї, в якому рівночасно вказується на труднощі в заходах довести до „реалізації“ стосунків між Грецією та іншими комуністичними суцільми, Албанією і Болгарією. Наради Політичного Комітету в цій справі мали б відбутися сьогодні після полудня.

ЗАПОВІДАЮТЬ СЛІДСТВО ПРОТИ ЧЕСЬКОГО МІНІ- СТРА ЗА „УХИЛІ“.

Париж, 24 жовтня. — В місцевих дипломатичних колах заповідують можливість слідства й есентуальної „чистки“ теперішнього чехословацького міністра закордонних справ, Владіміра Клементіса, якому закидається партійні „ухили“. Клементіс є тепер головою чехословацької делегації в Об'єднаних Націях і докождження проти нього мали б початися негайно після його поверту з Нью Йорку. Стверджується, що Москва, під фірмою Комінформу, тепер веде широку акцію за скріпленням партійної дисципліни, щоб не допустити до можливого повторення історії з Тітом в іншій країні. Чеського міністра закордонних справ вважається занадто „самостійним“ і з цього випливає для нього загроза чистки. Допускається теж можливість, що Клементіс міг би „вичистити“ на лад мадярського комуністичного міністра закордонних справ, Ляшля Райка, якого недавно засуджено і повішено.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ КОМУНІСТИ ВИБРАЛИ СТАЛІНА „ПО- ЧЕСНИМ ГОЛОВОЮ“.

Тель Авів, Ізраїль, 24 жовтня. — Конгрес ізраїльської комуністичної партії вибрав тут вчора своїм почесним предсідником „самого“ Сталіна. Конгрес відбувся під охороною поліції та в приватності около 1,500 делегатів.

АРГЕНТИНА ДОМАГАТИ- МЕТЬСЯ ЗАБОРОНИ АТО- ВОЇ ЗБРОЇ.

Лейк Сококс, 24 жовтня. — Аргентинська делегація в Генеральній Асамблеї планує пропозицію про заборону атомової зброї, за винятком окремої авторизації Генеральної Асамблеї.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
Ha pte \$7.00	One year \$7.00
Ha ala roku \$3.75	Six months \$3.75
Ha tra mical \$2.00	Three months \$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАСВІТИТИ В ГРОМАДАХ!

В одному з надрукованих недавно в цьому щоденнику дописів з життя громад дотепно згадано, що в місцевому Народному Домі „вже світиться“. Бувало, не тільки в працюючі дні, але й в неділю, люди приходили біля цього дому, на хвилину зупинялися, стверджували, що в домі „темно“ і повертали чи то до недалекого бару, чи йшли собі хто куди. Але від деякого часу вони зі здивуванням стверджують, що в Народному Домі „вже світиться“. Світиться, бо є люди. Де є люди, там світиться, а де не світиться, там нема людей, нема кому засвітити.

В цьому спостереженні з життя одної громади криється без сумніву глибока символіка цілої нашої американсько-української спільноти. Бо й в цілій громаді, як в цьому Народному Домі світло притягає людей. Треба тільки його засвітити. Треба тільки засвітити світло народної роботи, світло заінтересування народними справами, світло жертвенності і тоді напевно будуть люди і буде кому це світло підтримати. На таке, власне, світло, ми й хочемо звернути увагу нашому загалу.

Вже почався або починається по наших громадах сезон найбільшої активності. Краще сказати: повинен початися. В цьому році діяльність повинна бути більша, ширша і глибша ніж будь-коли. Бо на це ми маємо не тільки дуже нагальні причини і потреби, але й більш ніж будь-коли можливості.

Одну з найважливіших наших подій в цьому році буде Український Конгрес у Вашингтоні. Вже не цілих два тижні ділять нас від нього, але чи наші громади, чи ми всі вже справді зробили все можливе, щоб ця громадська імпреза випала так величаво, як того вимагає інтерес нашого народу та наша громадська честь? Чи справді всі громади і організації та товариства зголосили своїх делегатів та дали їм вказівки що й як вони мають там заступати? На це вже дуже пізно, але ще не запізно. Хай не буде ні одної громади і ні одної організації, яка через свого представника не взяла б активної участі в опції миттєвої діяльності нашого найвищого громадського представництва та в наміченні для нього плану на майбутнє, як і вибору його самого.

Найбільш нагальна потреба допомоги в переселенській справі вже так з усіх боків вилася, так спопуляризована серед нашого загалу, що з тим більшим жалем доводиться ствердити прямо каригідну інертність загалу. Правда, багато вже під цим оглядом зроблено, але чи справді нас не стати на більше, як спровадження всіх 15 до 20 тисяч скитальців? ЗУАДКомітет недавно проголосив для кожної громади квоти приміщення для нових іммігрантів та фондів на їх спровадження. Скільки громад прийняли це так, як повинні прийняти, як найвищий наказ хвилини? Тут більше ніж в будь-якій іншій справі треба „засвітити“ в наших громадах.

Ці дві наші головні справи. До них долучується ввесь навал „сезонової“ культурно-освітньої та громадської праці: Листопадова річниця, само-освітні курси і культурна діяльність, вистави, концерти, доклади, підготовка до коляд, сін-невів річниця і т. д. В цьому році наші громади вже розпоряджаються чималою кількістю „свіжої крові“, вже мають куди більш можливості піднести рівень своїх імпрез, поліпшити їх кількісно і якісно. Дуже важливо, щоб кожна громада повила цю працю справді організовано, щоб вже на початку намітила собі план діяльності, аби загально-національній імпрезі як Листопадові і подібній святі влаштувати спільними силами та об'єднано всіми організаціями, а творче змагання між ними хай веде в цих спільних рамках.

Отже, засвітимо в наших Народних Домах, засвітимо в наших громадах, та подбаймо, аби в них світилося довше і ясніше ніж досі. Це нас самих і народу нашого ради!

Передумують над реформою судівництва

Під час судової розправи над змовою комуністів для насильного повалення народом настановленого американського уряду, згадувано кількома наворотами прилюдно, що з усіх дев'яти місяців розправи, уряд через свого заступника-прокуратора, забрав два місяці часу для доказання вини підсудних, чотири місяці забрала оборона для доказання невинності, а два місяці часу витрачено на вибір лави присяжних суддів, які мають вирішити, чи обвинувачені справді винні, чи ні. Досі самий уряд видав понад мільйон доларів на покриття судових коштів. Кажуть, що пів мільйона видала й оборона. Після того підуть відклички до вищих судів, і заки громадянство довідається, чи обвинувачені справді порушили закон, може ще упустили багато часу. Так буває в кримінальних судівництвах.

У цивільних судівництвах буває ще гірше. Нераз, заки справа прийде на судовий календар, минає рік-два і більше, а потім ще адвокати, на підставі взаємного порозуміння, можуть відкласти справу раз-два-три і більше разів.

Можливо, що пересічний громадянин Злучених Держав не йде до суду більше ніж раз-два в своїм житті. Однак, коли він прийде — чи то в справі тестаменту чи своєї оборони, чи може тільки як свідок для кого іншого, то це лютяє не тільки витрату часу, але й вимагає багато підготовки. Попри витрату часу треба ще мати готові гроші на справжні витрати і тому громадянин не хоче йти до суду, як не мусить. Багато справ полагожується приватно, при чому, звичайно, користає правдолюбство сторони, а слаба уступає. Внаслідок того, що не легко добитися справедливості в суді, поширюється недовіра до судівництва, а це йде всупереч засадам, на яких спочиває моральна сила нації.

Н будинку департаменту справедливості у Вашингтоні написано такі знаменні слова Деніела Вебстера: „Справедливість є великою справедливою для людини на землі. Де стоїть її святиня, там існують теж підстави суспільної безпеки, загального щастя і поліпшення та поступу нашого народу“. Такими засадами перейняті провідні правничі уми в Злучених Державах і вони здавна передумують над способами поправки судівництва, головним над упрощенням процесів і над зменшенням витрат для досягнення виміру справедливості. Цю справу цікавлять перш за все Американська Адвокат-

ська Палата („Американ Бар Асоційейшен“), яка видала навіть підручник для пропаганди, як змагати до переведення реформи судівництва. Щоб реформа була основна, вона мусить перейти довгий шлях. Тому підручник намічує наперед творення судейських організацій, скликування правничих конференцій, а в парі з

Улас Самчук.

ЮРІЙ ЛИПА

ПОЕТ І ЛІКАР.

Між моїми паперами заховався світлина людини з високим, отвертим чолом, великими світлим очима, прямим носом і невеличкими вусиками над скептично усміхненими устами одягнена у новий темносирій одяг. На звороті світлинки напис: „Се я — для ворогів — але складаю світлинку приятелю“.

Це Юрій Липа. В кінці травня 1941 року потяг Варшава-Краків везе мене до Варшави. Між іншими справами, що мене там чекають, є також відвідання автора „Суворости“, а одночасно і „Світлості“. Наперед знаю, що це останнє не обійдеться без комплікацій і мушу сказати, що я не помилюся. Юрій Липа має на все чисто свої, завжди оригінальні і завжди комплексовані погляди. Не думаю, що і в даному випадку він не лишить вірним самому собі.

Дістатися до Юрія Липи не було звичайною справою. Три телефонні дні чекання і на решті погожого, теплого дня 25 травня, (це був понеділок) біля одинадцяти ранку, я опинився на першому поверсі перед дверима: „Д-р мед. Юрій Липа. Внутрішні. Варшава, Вспульна 36 м. 13. Тел. 9-32-16“.

Відчинив мені сам пан доктор у білому нечистому халаті. Повітря, стриманість, офіційність. Просить заходити, просить сісти. Невелика, меляка, негарно упорядкована кімната. На стінах оригінальні під лубок малюнки без рямців. Все то ще наслідки бомбардування цього міста.

Пан доктор слухає. Він весь возвишений з виразною міною поблажливістю до свого гостя. Минемось першими враженнями. Заговорюю про його чисельні праці, згадуваю його блискучі есеї, що мені вчоратко імпонували. По чверть години на устах його співрозмовця появилася перша усмішка. Починає говори-

тим подає точки, до яких реформа має змагати. Отже треба: змінити систему вибору присяжних суддів; упростити докази правди; поправити трибунали, які займаються виміром справедливості.

Програма намічена ще в 1938 р. і тільки війна перешкодила в прискіпненні реформи. Однак багато стейтів уже мають свої комісії для реформи судівництва, а згодом на зростаючі велетенські видатки на інші урядові справи, показується необхідність реформи судів, хоч би тільки для виключення непотрібних коштів.

ти і починає рухатись. Він розгортає перед мною серію своїх задумів і чого, чого тут дійсно не має. Історіософічний журнал, який він сам видає на циклостил, і товсті книги видані друком і такі ж в рукописах, статті про політику, статті, про літературу, брошура про цілість людини, оповідання для дітей віршами з ілюстраціями його дружини, і філософія, і теософія, і кабалістика, містика і модернізм, класична поезія і медицина. Все тут є і всього повно. Його кімната — вир мистецтва й мислі, шалені перетвори реального з уявним.

По короткому часі розмови винитую, як зникає холод мого гостителя. Обіцяна година минає. Появляється його висока струнка у червоній блузці дружина, а з нею закусків і навіть випивки. Від цього останнього відмовляюсь. Чому? З огляду на мою хворобу? Яку саме? Шлунок. А, це невинний медок, який нічого не може пошкодити, для дітей. До речі він хотів би мене переглянути і вже завтра має явитися у нього в ролі пацієнта.

Це було прекрасно. Я бачив, як поволі розгортається ця чудова міміза. Дивився в його вже зовсім блискучі темно-зелені очі. Шкіра його обличчя біла як прозора, здається, видно, як тече кров по його жилах. Рівно, плавно з перервами пливають його неспокійні слова — висловлені завжди на одному тоні. Я з приємністю розповів йому чимуть інтимну справу про свого батька, яким він чомусь, (видно з котрогого мого твору), винятково цікавився.

Не зогляділись, як минули години і, прощаючись, Липа, що давно зійшов зі свого педесталу і що давно скинув свою тогу жреця Ескулапа, провів мене аж на вулицю і там сказав: — Я, признатися, мав про вас гірше уявлення, ніж воно є в дійсності.

довго по дитячому, виводив і злизував кров на рані. По шерсті збігла вона швидкими краплями — червоною, густа, блочна і орошувала стебла віса. Від болю скрикнув писок, похилив голову на живіт і раз-по-раз язиком водив по розірваній кулею шкірі. Очі налягли шклом і от от воно хлине з берегів.

Смутно, незрозуміло поглядав на хлів, на господню і на купу блискітну палюгу, що так таско різнула його... Зв'язаних Олену і Кирила ганебно випхали з воріт. Обіч несли агітлаха. На розволочених ранах здригались мухи. (Постраждав при виконанні чергового плану комуні — руйнування власності).

Варю і Олю. Кирило теж. Діти не в силі плакати, чутуть ойкали. — Не забувайте цього діти! Дивіться востаннє на батьків! І залилась некуче Олена. Через крок до чоловіка:

Другий день випав теплий, м'який, затягнутий легким туманом. Я опинився на вулиці. Вспульній в годинах ранніх. Доктор Липа зробив для мене дещо більше, ніж можна від нього вимагати, часу. Знов той самий білий халат, але без величності. Я звичайний, скромний пацієнт, він звичайний, уважний лікар. Він дивиться на все. У очі, на нігті рук, у барву обличчя, дивиться на язик, пробіє нервовість, обмашує шлунок. Його рухи повільні, спокійні, уважні. Вираз обличчя загадковий. Очі блискучі. Я, між іншим, запитав його, чи він читав Аксея Мунте „Книга про життя і смерть“. Так. І Мунте, і Бердяєв, і ще їм подібні. Медицина це дуже складна, глибока і зовсім неосвоєна наука. Її пізнання ніякі. Ми блукаємо у вічній темноті і інколи ми щось там намагаємося. Нашим обов'язком боротися зі смертю, але ми ніколи її не зберемо...

У висліді такий ось рецепт: „28. V. 1941. (помилка: має бути 26. V.) ВП Улас Самчук. 1) регулярне життя — години їжі і сну докладно визначені. 2) Нервовість дуже шкодить при їжі спеціально. 3) Не перебувати довго в сидячій схилений позиції. 4) Їжа легка, небагато відразу, але часто (3 год.) ніколи в „сухоматку“, ані загорячі, ані заходючі. Набілі (м'які яйця, молоко) — городина перетерта, м'яса легше, перевернені і січені. В місті загострена, в селі (на відпочинку) їсти більше і без загострень. По їжі більший відпочинок — 15-20-30 хв. 5) Дорозово: по кожній їжі (і при болях) 1-2 ложечки Геладоліну. 6) Куративно: проти влорсків „Лястостіде“ Ю. Липа“.

Після того бачив Ю. Липу два рази — раз у Яворові, раз у Львові. Це останнє, здається, в січні 1944. Був винятковий час. Ми, пам'ятаю, сиділи в кав'ярні, що зналась дуже шумно — „Пегас“, але настрої у нас не був пегасний. Все ясно. Нам треба йти далі на захід. Світла в кав'ярні мало, горіла лише свічка. За дверима було зовсім темно, холодно й воно. Липа був чимсь таємничо надхнений, на нього діяв час, що загавяв його у містечку. У Львові багато пророків і пророчиць. Всі вони погодились, що совети ніяк не візьмуть цього зачарованого місця на планеті. Юрій Липа старанно вслухався у їх голос і щось там чув.

Розмова наша велася дуже під настрої: говорилося про Еразма з Роттердаму і ще про Стендала, про якого я саме читав у книзі Віноградова „Три цвета времени“. В цій півтемноті наші слова звучали відокремлено і незалежно. „Господь міцним мене створив і душу дав непобориму“

НОВІ ІМІГРАНТИ СПРОВАДЖУЮТЬ СКИТАЛЬЦІВ ДО ЗДА.

Американські українці великою мірою спричинилися до спровадження українських скитальців з Європи до ЗДА. Та як тільки появилися перші скитальці, діяльна участь у дальшому переселенні зразу ж перейшла до тих, хто сам зазнав гіркого таборного поневіряння.

Ледви в лаштуні в свої справи, майже кожен скиталець спішить виставити „ашуранси“ для своїх рідних або знайомих, що далі, терплять нужду на скитальщині.

Під час кількох народних віч та зборів удалося зробити опит присутніх колишніх скитальців, з чого виявилось:

1) у Філадельфії на 166 присутніх (колишніх скитальців) лише 12 було таких, що не встигли виставити „ашурансів“ своїм знайомих. 38 осіб було таких, що вже спровадили не менше, як по 5 осіб зі скитальщини до Америки.

2) у Балтиморі на 95 присутніх (колишніх скитальців) лише 10 не придбали „ашурансів“.

Така картина, напевне, у всіх стейтах, де живуть українці.

Окремі люди, колишні скитальці, присвятили весь свій вільний час на спровадження скитальців до ЗДА. Диригент церковного хору Сергій Шевченко (Філадельфія) придбав 82 „ашуранси“, на які 53 особи вже приїхали, а 29 осіб перебувають у дорозі; інженер Йосиф Барац (Нью-Йорк) уже спровадив 41 особу, а кільканадцять перебуває в дорозі; Олексій Гордієнко (Філадельфія) спровадив 22 особи, Теофіл Рудакевич (Філадельфія) — 19 осіб. Цей маленький список можна набагато продовжити, якби тільки була змога об'їхати величезну Америку й спитати колишніх скитальців про їхню добродійну працю. Думаємо, що з тих місяців, де живуть українці, повинні знайтися люди, які позбирали б такі матеріали й публікували їх у пресі.

Ярс.

говорив колись і десь, здається в „Суворості“ Юрій Липа. Дуже можливо. Зі сходу в той час насувала на нас велика, невизначна, на подобу якогось темного океану, сила. Чолити йти у той час не було можливості. Автор „Росподілу Росії“ рішив інакше. Він буде чолити йти, навіть коли та сила мала б перейти, через його труп.

І так сталося.

В кожній українській хаті повинні знаходитися часописи „Свобода“.

„Most every family has a Hope Chest and the smart ones are filling it full of U. S. Savings Bonds. And in that chest also are many dreams — plans for the future such as a new home, a wonderful vacation or education for the children. The beauty of their Hope Chest is that it contains not alone their dreams but the means of fulfilling them as well. Start filling YOUR chest today by making the safest, most profitable investment you could make. U. S. Savings Bonds. So sign up today for the Payroll Savings Plan where you work, or if self-employed, the Bond-a-Month Plan where you bank.“

— Інвалід колективізації блукає. Кінець.

Микола Понеділок.

ІНВАЛІД КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ

3)

Олена вгризлась зубами в руку. Шарпонував правичку Вона плюнула в лице.

— Тримай її! — сичить він іншому. Вона мені очі заліпила. І верну до третього.

— Виводь корову!

Кирило підкавав до них:

— Я інвалід гром... —

— Ноль вінманія! Валай, Ванька.

Олена стогнала, без сил будучи вдіяти. Руки їй туго спресовано. Вона дивилась з люттю на розтовчене жиром обличчя.

„Не лице, а гав'ядина. І як клейно, червоний п'ястук на лобі. Серп вниз — отже ріж, молот вгору — змаху бий!“

думала Олена.

Дитячі голоси похрипли.

Вмиль Оленіне вухо вловив жалібне нявкання кота (допомога!) Навалою вдарила думка.

І враз вона з усієї сили, зловтішно:

— На, Кудлай! Кудлай, візьми!

Як з-під землі виринув пес. Переклигнув дітей і вчепився чоловікові в спину. Агітлаха скрутився. Кудлаєві ікла вгризли в тіло. Луснула сорочка і кров заліла пояс. Чоловік відскочив убик — Кудлай полоснув зубами литку. Відірвав шматок, вихаркнув... прилип до тазу...

Олена випросталась, ступила в бік дітей. На дорозі виріс другий грабник. Не роздумуючи — тицьнула кулаком в засіяні вуса... Третій вдарив її кошином. Зігнулась... Дарма.

— Вила давайте! — до дітей.

Задрипана гвардія! — і штовхнула замазану ногу в живіт третьому. Піна... Гарчання... Кров... Діти замовкли. Кирило — камінь.

Перший стівав кров'ю... кричав:

— Заберіть собаку. Боже мій!

Олена ближче підступила і яро, запоморочено:

— Ти Бога розп'яв, а тепер благаяш: мій! Бери, Кудлай. Більше, глибше. Кусі!

Рви на прах і на порох.

Чоловік заплювавсь кров'ю. Конав. Кудлай одною лапою орав лице, другою груди, зубами рвав картуз. Червона зірка роздерлась і зникла в пащі собаки. Вже не борюся з псом. Качався, розбризкував

кров. Кудлай розлашував лютий сорочку і лупцював мохнатим хвостом в зачервонене обличчя. Корову подібно махала хвостом в хліві. Олена спалентичена перепогою. Божевіяло дивилась на розквашеного кров'ю агітлаха, на вила, що тримала Варя ріжками вверх.

Глянула округ себе — скрізь рух, люди тікали з худобою на вигін.

І вже збиралась відкрити пса... та в двір крокувала підмога для трійки — десять дванадцять людей, яким імя

— активісти.

Олена зрозуміла свою безсилість.

Одна — неладна...

А в двох, бач, в кобурах блищить і герб всевітньої комуні — наган. Постріл... жалібно скиглина... плач... Кудлай перевернувся два рази і тягнути ноги, посунувся до солом.

Поза ним закроплена кров'ю стежка. В соломі зігнувся,

ДОПОМОЖІТЬ „СВОБОДІ“ ДОПОМОГТИ ВАМ!

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦ ДОБРОВІЛЬНИХ ДОПЛАТ ДО ПЕРЕДПЛАТИ І ПРЕСОВОГО ФОНДУ „СВОБОДИ“! ДОПОМОЖІТЬ „СВОБОДІ“ ЩЕ ГОЛОСНІШЕ ЗАГОВОРІТИ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ ТА ЗА ПЕРЕМОГУ ІДЕАЛІВ СВОБОДИ І ДЕМОКРАТІЇ В СВІТІ! **ВИКОНАЙТЕ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК ТА ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО СВОЮ ЩИРУ ЖЕРТВУ НА ВДЕРЖАННЯ І РОЗБУДОВУ „СВОБОДИ“, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ВИКОНУВАТИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК ВІДДАНОЇ СЛУЖБИ НАРОДОВІ, ГРОМАДІ І ВАМ САМИМ!**

ДЕНЬ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Майже кожна країна має якийсь встановлений день, коли обходять річницю своєї самостійності, або встановлення сучасної форми своєї влади. Так само і Об'єднані Нації встановили в 1947 році день 24 жовтня — в першу річницю прийняття Чарту Об'єднаних Націй — Днем Об'єднаних Націй і звернулися до членів-держав або робили обходни того дня в своїх країнах.

Цього року народи 59-ти держав обходять День Об'єднаних Націй. Говорячи про американську участь в тих святкуваннях, Президент Труман казав: „Я думаю, що Об'єднані Нації є єдиною твердинею для творення світового миру і вони потребують нашої повної підтримки.“

Само собою зрозуміло, що Об'єднані Нації за коротких чотирьох років не могли справитися зі всіма світовими справами, що стояли перед ними. Проте їм вдалося поладити, або бодай зменшити, конфлікти в Індії, на Середньому Сході, в Південно-східній Азії та на Балканах. Хоч ці країни можуть здаватися надто віддаленими частинами світу, проте кождий американець повинен пам'ятати, що останні дві світові війни — в яких билися і вмирали також і американці — почалися в далеких місцях.

Треба теж пам'ятати, що О. Н. створили таку машинерію, що могла би — в свій час — рішати світові справи. Коли президент заявив про „атомову експлозію“ в С. С. Р. якраз тоді відбувалося засідання Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй у Флоринг Медов. Це є форум, де та справа може обговорюватися. Дебати, хоч які гарячі, на засіданнях Генеральної Асамблеї — так само як і в інших органах О. Н. — відкрито порушують різні справи, тим самим примушують уряди — навіть диктаторські — прислухатися до громадської думки в своїй закордонній політиці.

Саме існування Об'єднаних Націй викликає у американців — так само як і у громадян інших країн — почуття більшої безпеки.

Кожний американець — так само як і громадянин інших країн — користується з творчої праці, виконаної спеціальними агентствами Об'єднаних Націй. Розподіл харчових запасів через Харчову і Аграрну Організацію; так само як різні проекти для підвищення сільськогосподарства в багатьох країнах; зменшення різних торговельних митних пе-

репон шляхом догод, зроблених через Міжнародну Торговельну Організацію; світова боротьба проти маларії, туберкульозу та венеричних хвороб Світовою Організацією Охорони Здоров'я та її блискучий похід проти холери на Близькому Сході, рятування багатьох тисяч воєнних жертв через Міжнародну Організацію Опіки над Ввічачами („ІРО“); праця Освітньої, Наукової і Культурної Організації в напрямку відбудови шкіл, лабораторій, бібліотек, знищених війною — всі ці і сотні прикладів міжнародної співпраці на практиці, мають світовий характер. Людські терпіння, хвороби, економічна неперспектива, неписьменність годі далі вважати за місцеві справи. Всі народи користуються, посередньо чи безпосередньо, коли боротьба з цими лихами проводиться в міжнародним масштабі.

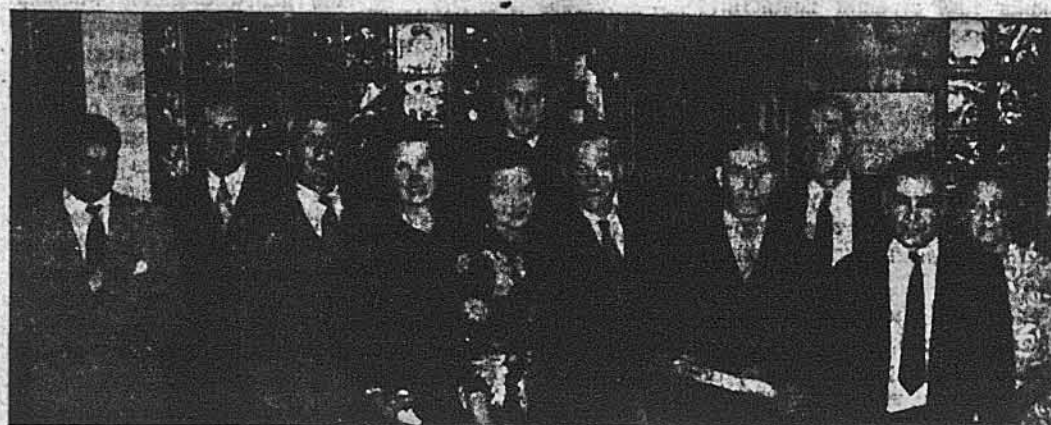
Хоч Об'єднані Нації не є досконалими — ніщо не є досконалим — вони є людською — але вони виявляються знаряддям, створеним для забезпечення світового миру. Його треба зміцнити. В цій може допомогти кождий громадянин. Може допомогти, пізнаючи все що можна про Об'єднані Нації, її працю, її проблеми і про участь його уряду в О. Н. Він може допомогти, використовуючи цю інформацію для освітлення інших. Може найбільше допомогти, домагаючись співпраці свого уряду в зміцненні О. Н. і підтримуючи тих урядових представників і кандидатів, які щиро підтримують цю справу.

Що року День Об'єднаних Націй дає нагоду для всіх громадян пізнати більше про цю велику, міжнародно організовану та підтриману її.

Загальна Рада.

30-РІЧЧЯ БАЗАРУ „СУРМА“

Нью-Йорк. З нагоди 30-річчя існування звісного музичного базару Сурма, який вславився між ін. продукцією і розповсюдженням українських фонографічних пластинок, та довголітнім веденням українських радіо-програм відбулася в неділю 23 жовтня у Вебстер Гол при 19 вулиці вистава звукової фільми „Маруся“, а описля вечерок з танцями. При вступі зібрано за продажу квитків на акцію ЗУАДКОмету \$52, завдяки чому Анні Фенчин, Неонілі Мерена і Ользі Павлик. Збірку зарядив власник Сурми, Мисир Сурмач.

ВЕЛИКА ПОДІЯ В ГРОМАДІ. — Дня 18-го вересня Українська Громада в Ембриджі, Па., пережила свою велику подію, як Братство св. Василя, 161 відділ УНСоюзу, спаловало моргедж свого репрезентативного дому. Святкові ще більшого значення та урочистості надала присутність делегатів з централі та гостей. На зроблений з цієї нагоди фотографії видно (зліва в першому ряді): Осип Родіо, президент Бенкетового Комітету; Осип Дружинський, товстемстер Бенкету; Роман Слободян, головний касир УНСоюзу; Марія Малевич, заступниця головного президента УНСоюзу; Євгенія Зепко-Жеребняк, головна радня УНСоюзу; Іван Коваль, один з членів-основників Відділу та один з його провідників; Антін Подуфалій, президент і організатор Відділу; Микола Муха, член-основник Відділу. Другий ряд (зліва): Андрій Гула, фінансовий секретар Відділу і співпресидент Бенкету; П. Дж. Кол, мейор міста Ембридж; Анна Піддуба, дружина організатора.

Продукційна сила Злучених Держав Америки

ПРИРОДНІ БАГАТСТВА АМЕРИКИ

Це є третя з шести статей, основаних на вибранні відділах з недавньо виданої книжки „Злучені Держави: Міра Сили Країни, автори якої є Томас Р. Карскадін і Рудольф Молдін. В книжці подано скорочені висліді досліджень студії Дж. Фрідмана, Дюгоста та співробітників, зібраних в книжці „Потреби і Засоби Америки“. Обидві книжки з'явилися наслідком широкого наукового дослідження, переведеного Фондацією Двадцатого Століття — самостійний, освітній установа для наукових досліджень в ділянці економіки.

Силу і багатство Америки у великій мірі завдячує підземним багатствам, якими вона щедро обдарована природою. Має великі поклади залізної руди високої якості і все це має подостатком м'якого вугілля, що старчить на тисячу літ. Це є основні мінерали для вироблення сталі, на якій виросла майже вся американська індустрія. Має також джерела нафтової ропи, поклади міді, цинку, сірки, граніту, алюмінію та безліч інших природних багатств.

Щодо добування мінералів, яких вживають в індустрії, Америка стоїть на першому місці. В 1939 році Америка дістала зі своїх джерел в чотири рази більше мінералів ніж слідує по здобуванні країна — Росія.

Але природні багатства Америки не є безмежними. Вже доходить до кінця поклади олова, цинку та залізної руди високої якості. Злучені Держави добувають тільки малу частину потрібного їм нікелю й олова. Деяких мінералів зовсім нема в Злучених Державах, але країна правдоподібно краще ніж яка інша може обійтися своїми власними запасами. Проте, поверх поклади американського імпорту складають ті товари та сировини, яких Америка не має подостатком, або не здобуває.

Найбільше зі всіх металів в Америці вживають сталь. Використовують також стару сталь, перетоплюючи її, так само як істаре залізо. Накопичено в Злучені Держави вживали свої запаси залізної руди високої якості в таких розмірах, як за війни, то тих запасів вистачило би тільки на яких десять років. Приблизно на такий-же час вистачило би знаних покладів високої якості цинкової і олової руди. Після вичерпання тих запасів Злучені Держави можуть вживати руду нижчої якості, якої є велика кількість в багатьох частинах країни (особливо великі поклади залізної руди нижчої якості), або імпортувати потрібні мінерали з інших країн.

Щодо інших мінералів, то обраховують, що знаних покладів міді вистачить на час від десяти до тридцяти років. Можна використовувати також стару, перетоплену мідь. В роки депресії чотири п'ятих частини міді вжитої в Америці, було зі старої, перетопленої. В часі війни добування алюмінію в Злучених Державах збільшилося в яких п'ять разів. Запаси алюмінієвої руди високої якості, бокситу, майже вичерпані, але більш коштовним процесом можна виробляти алюміній з руди нижчої якості та з глини, чого є подостатком по цілій країні. Злучені Держави мають невеликі запаси олова та нікелю, а також вольфрам, ванадій, манганцю та інших металів, потрібних для домішки при виробленні сталі. Америка імпортує потрібну частину цих металів.

Але американських запасів м'якого вугілля правдоподібно є на тисячу років. Вугілля, природні газ та нафта є величезним джерелом палива, електрики, в цей вік електрики. Нафти і газу, які йдуть на вироблення майже половини електрики, потрібної для Злучених Держав, є величезні запаси. Але їх вживається надзвичайно багато. При теперішнім темпі вживання, знаних джерел нафти може вистачити на яких 30 років. В майбутнім увага має бути звернена на добування більше нафти та бензину з вугілля і природного газу.

Перед Америкою стоїть завдання зберігати свої великі природні багатства, використовувати їх розумно, не марнуючи. Є багато способів як це можна робити.

Наприклад, накопи американські поклади залізної руди високої якості вичерпуються, можна ширше використовувати поклади руди нижчої якості. Є також чимало більш удосконалених способів вживання деяких матеріалів. Наприклад, завдяки новому способу вживати руду нижчої якості, злучені Держави зменшили вдвічі кількість олова, що йде на вироблення бляшок на консерви.

Замість металів з успіхом вживають пластику або деревляні пластинки; бензин можна виробляти з вугілля а не з нафтової ропи. Все більше знаходять і удосконалюють нові сировини зі старого матеріалу, ось хоч-би найлон, що виробляється з вугілля, повітря і води. Модерна хімія сама може обернути в найбільше „природне багатство“ Америки. Нова атомово доба, яка щойно починається, може принести величезні — поки що ледве передбачені — зміни в джерелах енергії та у виробничтві матеріалів.

Обраховують, що загальна вартість всіх американських індустриальних, мінеральних продуктів на 1960 рік досягне суми 13 біліонів доларів. Ця сума є дещо меншою частиною загального народного виробництва ніж за 1940 рік і ще меншою ніж за 1929 рік. Деякі особливі джерела, такі як джерела мінерального опалу, неметалевих мінералів та водяної енергії, збільшаться. Чим далі тим більше Америка пізнає як використовувати свої природні багатства з більшою користю та як замінювати невідомі матеріали іншими.

На майбутнє перед Злученими Державами стоять три завдання. Перше — напружені наукові розшуки за новими та замінними матеріалами; ліпше використання існуючих запасів та примінення нових способів використання другорядних джерел. Далі, Америка повинна сприяти розвитку міжнародного торгу, щоб забезпечити вільний і сталий

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 10.

Відділ:	Жертва:	Відділ:	Жертва:
3 ювілею У. Н. Союзу в Монголії, О.	\$125.00	142 Петро Остапчук	3.00
Ірина Дмитрян	5.00	142 Михайло Маркович	2.00
Дарія Кузьмичка	5.00	142 Гаврило Вілнський	2.00
Д-р Оршківнич	5.00	142 Стефан Пограницький	2.00
О. П. Дюк	3.00	182 Іван Копаль	2.00
С. Головатий, передпл.	3.00	204 Бучинський Володимир	2.00
Стасюк Степан	2.00	217 Михайло Кузь	3.40
Держак Василь	1.00	220 Гр. Гарасим	3.00
5 Климшин Антін	3.00	221 Михайло Гавриш	3.00
5 Борис Михайло	3.00	221 Микола Николішин	2.00
5 Галан Михайл	2.00	221 Андрій Николішин	2.00
5 Барич Павло	2.00	221 Анна Притула	1.00
5 Василь Григорій	2.00	230 Іван Павловський	3.00
5 Сидор Іван	2.00	230 Мг. & Mrs. Kazimir Bachor	2.00
5 Крижень Євстахій	2.00	268 Тарнавський Михайло	2.00
5 Микитин Микола	2.00	270 Кесня Сай	2.00
5 Олійник Йосиф	2.00	270 Петро Лахотський	2.00
5 Гула Андрій	2.00	270 Антін Тенюх	2.00
5 Левчишин Михайло	2.00	270 Яцко Олсен	2.00
5 Антошин Семен	2.00	270 Андрій Кориньо	2.00
5 Заровний Михайло	1.00	270 Микола Завч	2.00
5 Кухарський Іван	1.00	270 Микола Пігура	2.00
5 Лешко Петро	1.00	270 Стефан Гріца	2.00
5 Вурдига Анна	1.00	270 Френк Жаремський	1.00
5 Гавриленко Петро	1.00	270 Стефан Януш	5.00
45 Теодозій Висняк	5.00	270 Володимир Меренц	2.00
54 Савик Френк	2.00	292 Анастасія Мех	2.00
55 Микола Туранський	3.00	292 А. Блашук	2.00
55 Досій Дмитро	3.00	296 М. Богд	2.00
58 Липицький Володимир	2.00	296 Теодор Найковський	2.00
130 Антін Клим	1.00	316 Василь Іванович	2.00
142 Андрій Полячак	3.00	355 Василь Сенько	2.00
		361 Платон Стасюк	25.00
		375 Михайло Федун	5.00
		379 Іван Мостовий	2.00
		430 Петак Степан	2.00

доплив матеріалів, в яких має потребу. Зрештою, щодо важливих сировини яких бракує, Злучені Держави повинні закупити їх подостатком і зробити запаси на випадок наглої потреби.

Американські природні багатства все ще є дуже великі. Накопи країна буде жити мирним життям, вона правдоподібно спроможеться добувати

або привозити з інших країн, всю сировину, яку потребує для втримання своєї продукції на високому рівні добробуту.

СТАВІТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЕТКУ ОРГАНІЗАЦІ.

„КОЕЗАР“ - англійською мовою

Дайте своїм дітям чи своїм американським приятелям, учителям чи політикам книжку про

ГЕНІЯ УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА написану англійською мовою КЛАРЕНСОМ А. МАНІНГОМ, професором Колумбійського університету, відомим знавцем української літератури та історії.

Такою книжкою, що містить теж і переклади на англійську мову найкращих творів Т. Шевченка є:

Taras Shevchenko

The Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

CLARENCE A. MANNING

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Ця книжка повинна бути в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всюди треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з поштою \$2.50

Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)

УВАГА! ДІТРОПТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Подіється до відома громадян і громади нашої громади, що ФІЛІА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ буде обходити

П'ЯТНАДЦЯТЬ-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

Істнування

В НЕДІЛЮ, 30. ЖОВТНЯ (OCTOBER 30) 1949

В 2:30 пополудні в Українській Народній Домі. ТОГО Ж ДНЯ в 7-ій вечір в Українській Хаті в ГЕМТРЕМІ.

Весільниця дня сенаторки ОЛЕНА КИСЛІВСЬКА, гість з Канади. В програмі виступають наші лідери пісні пані С. Цимбаліста і м. Д. Атанасевич в солах і дуетах та інші. Вступ 75¢ від особи. Внес дохід на місцеву Рідну Школу.

До численної участі запрошує всіх — Комітет.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Українці далекої Каліфорнії заперестували проти Москви. — Заявили свою солідарність і співпрацю з УККОМітетом в Америці. — Зорганізували Раді Допомоги Визволенню України. — вибрали делегата на Конгрес Американських Українців до Вашингтону.

Під кличем „Ціла Заморська Україна на Конгрес Американських Українців до Вашингтону.“ — українці далекої Каліфорнії, в неділю, 25 вересня ц. р., в місті Лос Енджелес, Каліф. в Данській Авдиторії, — відбули протестатійне віче проти нового терору Москви в Україні, в якому взяли участь всі українські світські і церковні організації, а зокрема представники всіх українських земель — старої і нової імміграції.

Віче було скликане за ініціативою Укр. Централ в Лос Анджелес, а промовляли на ньому: б. секретар до Союзу Карпатської України Леонід Романюк, б. член Української Національної Ради (УНР) в Європі проф. Мих. Ветухів і український письменник та б. співредактор „Укр. Трибуни“ Петро Балеї.

Шановні українські діяти з Європи з'ясували в своїх високі політичних та патріотичних рефератах дуже ґрунтовно боротьбу українського народу від Б. Хмельницького аж до нашої славної УПА, розказали про комуністичний російський терор в Україні та закликали всіх українців на еміграції до єдності в боротьбі проти Москви.

Всі сили проти ворога!

Не сміє бути — говорив наш письменник П. Балеї — ні одного українця, ні одної українки, організації, партії, одної чи другої Української Церкви, які не діяли б і не співпрацювали б спільно на користь визволення України. Недалекі той час, як Україна знову стане центром уваги в цілому світі! Недалекі той час, як валитиметься спільна тюрма всіх поневолених народів — Москва. А перед у поваленні тої великої московської тюрми веде і вестиме ціла Воююча Україна, наша славна УПА, яку підтримує ціла українська нація. Ось та наша УПА, яка кров'ю виписала на своїх прапорах: „Воля народам, воля людині!“ Ось та УПА, яка веде перед у тій тяжкій боротьбі проти Москви, і яка є візирем для всіх других поневолених Москвою народів. Вже самий той факт, що Москва є примушена поборювати український національно-революційний зрив аж окремими офіційними відозвами до населення не тільки України, але всіх других країн, окупованих нею, є чи не найкращим доказом, що вона вже не всіля здатна український революційний зрив самим терором, а мусіла взятися до поборювання його аж офіційними відозвами.

Як наша УПА приймає по одній дорозі Київ-Львів, так і ми, на еміграції, мусимо прямувати по тій дорозі! Як УПА не має партійності, так і нас на еміграції не сміє цього бути. Один клич стоїть перед нами: Смерть большевицькій Москві і всім тим, які поїздують по українські землі по її розвали! Як УПА співпрацює з другими поневоленими Москвою народами, так і ми на еміграції мусимо шукати тої співпраці. Але шукаючи тої співпраці мусимо шукати її тільки там, де є справедливість для нашої державності. Наші сусіди мусять вже раз зрозуміти, що через те, що помогли завалити українську державу в 1920 р., пропали й їхні панування не тільки на наших землях, але й на їхніх рідних! Не впала б була Варшава за три тижні, коли б

мелі і не позбудуться старої у сусідстві була українська держава! Не поважився б був Гітлер напасти на неї й на других наших сусідів, коли б в середині була Вільна Самостійна Соборна Україна! Як довго наші сусіди не зречуться несправедливих і наївних претензій до українських зедурної політики у відношенні до України — „діли і пануй“, так довго не буде спокою в Європі, так довго й їхнє панування на їхніх рідних землях, як не було, так і далі не буде запевнене! Бо яке є запевнення, що Німеччина не кине знову проти нас і наших сусідів навого Гітлера, а Москва нового Сталіна, коли не буде Вільної Самостійної Соборної України в союзі з її сусідами? Тільки сильний союз усіх поневолених Москвою народів, і то як союз суверенних держав, зможе запевнити їм усім існування! І чим скоріше зрозуміють це наші сусіди, тим краще буде для них і для нас. Бо тільки так можна приспівити розвал комуністичної Росії. Хто з наших сусідів не діє по своїй лінії, робить кривду собі, своїй нації і помагає поневолювати свій народ не на десяти років, але на цілі століття!“ — закінчив свій реферат письменник Петро Балеї, який відсидів три роки польської тюрми і три роки німецької.

Українська еміграція об'єднана, як ніколи...

„Ще ніколи в історії українці на еміграції не були так об'єднані, як тепер“ — почав свій реферат проф. М. Ветухів. „Наші Конгресові Комітети, Америка, Канада, Бразилія, Аргентина, УНР в Європі й інші різні комітети по цілому світі, спільно працюють і діють в користь визволення України. Чи це не найкращий доказ нашого об'єднання? Треба тільки ще сильніше, ще міцніше підсилити ті Комітети нашою жертвенністю і нашою вірою в їхню працю для визволення України.“

Маленькі розбіжності, які ще є біля УНР в Європі й відносяться до деяких наших політичних партій, чи окремих людей, напевно будуть поладжені так, що всі будуть задоволені. А те, що в нас є ті різні партії, з різними політичними напрямками, є теж доказом, що ми є зріла нація. Там, де є політично вироблені партії, там є й надія на сильну державу. Ми не є інші від других народів. Нешастя є в тій державі, де є одна політична партія при владі. Такою державою є Росія, де немає ніяких інших політичних партій, де немає слова критики, де немає свободи слова і т. д. Отже хай нас не лякають наші партії, окремі ідеології наших партій, бо це не є страшенне для нас. Важне є, щоб спрямувати їх до одного найважливішого завдання: Визволити Україну з большевицького некла, забезпечити всі кордони України і дати волю нашому народові вибрати собі владу таку, яку він захоче. В цьому всі ми повинні поєднатися. Нова влада України має пошанувати усі партії повною свободою їхнього слова в будові української держави.

УНР в Європі не претендує на українську владу на Україні. Вона тільки хоче допомогти нашому народові визволитися з большевицького ярма. Тому ніяка українська партія не повинна поборювати УНР в Європі, бо такого представництва на чужині нам треба і буде потрібно аж до того часу, поки не повстане Вільна Самостійна Соборна Українська Демократична Держава!

Мене, як б. члена УНР в Європі, дуже тішить, що американські українці зрозуміли вагу такого представництва й підтримують його морально й матеріально. До глибини душі

я зворушений активністю українців на американських землях у справі допомоги визволенню України.

Живучи більше як 25 років під катами Москви, дивлячись як кожного року тисячами НКВД розстрілювало наших людей, як висилано їх на Сибір, як мільйони гинули з голоду, здавалося, що ми вже забули Богом і людьми! Що заморські українці робили в обороні нас, ми не знали, бо наші двері були заперті до них. Аж тепер бачу, що ці заморські українці зробили, не даючи рідним братам загинути в неволі у вірі, що прийде краще завтра. Це Завтра напевно, прийде. Нация, яка не пережила такі страшні нещастя і незаломалась, вже ніколи не загине!“ — закінчив проф. М. Ветухів.

Ось в такому дусі були виголошені реферати новоприбулих українських діячів з Європи. В такому дусі були відчитані і ухвалені теж резолюції в українській й англійській мовах.

Репортери американських щоденників, які були на вічу, дістали до рук резолюції, з яких такі то ж дня помістили в часописах дуже прихильні рецензії про Україну і про цілі віча.

На тому вічу зорганізовано Раді Допомоги Визволення України (РДВУ), яка має співпрацювати з УККОМітетом в Європі. Віче ухвалило дати моральну й матеріальну поміч УККОМітетові в Америці, УНР в Європі і нашій славній УПА. Далше рішено вислати делегата на Український Конгрес до Вашингтону в листопаді ц. р., від імені всіх українців Каліфорнії (кажу від всіх українців, бо українців-комуністів ми вже майже не маємо в Каліфорнії — пізнали правду про Україну від старої і нової еміграції і деякі з них покаялись, а всі інші мовчать).

Делегатом на Укр. Конгрес до Вашингтону вибрано проф. Мих. Ветуха. Його також вибрано головою Ради Допомоги Визволенню України на Каліфорнію.

Віче закінчилось відспіванням українського й американського гімнів. Проводив вічем голова Української Централі, інж. Л. Романюк.

Перший раз українці далекої Каліфорнії вислали свого делегата на Укр. Конгрес до Вашингтону.

Це одинока українська громада в Америці, яка аж до цього року не була заступлена на українських конгресах на сході Америки. До другої світової війни та громада була дуже маленька числом. Дорога далека. Безробіття було тут дуже велике.

Громада не мала сили включитись у загальний український визвольний рух в Америці. Бо щойно друга світова війна збагатила громаду матеріально і чисельно, зокрема збагатила її дуже високим вартісним елементом новоприбулих українців. Вони хоч приїхали сюди з різними політичними поглядами, то не

П'ЯТДЕСЯТИЧКА ПРОТО-ІГУМЕНА о. М. МАРКОВА

(Докінчення зі стор. 1-ої)

цертові промови о. В. Ваврика ЧСВВ був короткий жителіс про заслуги соленизанта на полі церковнім, шкільнім та народнім (о. Марків був учасником визвольних боїв перед вступленням до монастиря) та значення авторитету влади. Після промови хор заспівав традиційне „Многога Літа“, а публіка вшанувала ювілята повстанням з місць підчас цього співу.

ділять себе на ніякі політичні партії чи групи, а включилися в громадську працю старої імміграції і спільно розбудовують різні ділянки культурної і політичної праці Української Централі в Лос Анджелес, яка об'єднує всіх українців Каліфорнії без різниці їхніх політичних чи релігійних поглядів.

Отже, висилаючи свого делегата на Укр. Конгрес до Вашингтону, громада українців Каліфорнії за 40 років її існування зв'язує себе тісно й організовано з цілим політичним життям американських українців, а тим самим стає теж важним чинником між етнічними групами Каліфорнії. До цього часу українці Каліфорнії помагають українській визвольній справі вміру можливостей більше матеріально.

Найбільший крок в тій справі зробив проф. М. Ветухів, який приїхавши сюди, відразу дав в українській справі інтерв'ю американським газетам, а ті, маючи перед собою наочного свідка комуністичного режиму в Україні, передали дійсну правду про трагедію України. Наше перше протестатійне віче проти Советів, про яке вище згадано, дало нам ще більше розголосу, бо крім дуже прихильних рецензій в американській пресі, ми вже маємо відгук від поневолених Москвою народів (в тому й сусідів України), які просять нас до співпраці в акції проти Москви. Така співпраця буде, як тільки знайдемо там свою правду. Коли ні, то зв'яжемося тільки з тими, які ту „нашу правду“ визнають без ніяких застережень. На ніякі голі слова не підємо!

Проф. М. Ветухів, як делегат.

Нашим громадам на сході — Нью Йорк, Дітройт, Клівленд, Шікаго і другим, — радимо скористатися з нашого шановного делегата проф. М. Ветуха, запросивши його на відчити, чи віча, які він міг би відбрати, вертаючи з Укр. Конгресу з Вашингтону назад до Каліфорнії. Проф. М. Ветухів, який прожив 22 роки під комуністичним терором в Україні, є для американців добрим свідком всего лиха, яке Совети робили і роблять в Україні. До його голосу в українській справі американські репортери прислуховуються дуже поважно і не жалують місця в щоденниках, щоб усе це передати. Проф. Ветухів бє ворога його власними аргументами,

НЕДІЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ІМПРЕЗ

(Докінчення зі стор. 1-ої)

українсько-Американ. Горожан у Філадельфії. В Бенкеті з цього приводу взяло участь поверх 400 осіб, членів клубу і гостей. З промовами або привітами виступили представники міста Філадельфії, від Українського Народного Союзу його головний касієр Роман Слободян, д-р Лонгін Цегельський від Українського Конгресового Комітету, д-р Володимир Галан від ЗУАДКомітету та цілий ряд ін. представників місцевих організацій. Діяльність цього Т-ва, головою якого є майор Михайло Дармограй, характеризують деякі факти: протягом останніх чотирьох років Т-во віддало безплатно до розпорядження ЗУАДКомітету своє приміщення. Через приміщення там Переселенний Осередок досі перейшло вже біля 600 нових іммігрантів. За цих чотири роки Т-во дало готівкою поверх 5,000 доларів на допомогну акцію, крім великих пожертв на інші народні цілі. Після ювілейного бенкету відбувся святковий Концерт, влаштований місцевими силами нових іммігрантів під проводом проф. Ярослава Барнича. Концерт стояв на надзвичайно високому рівні. Привіт від нової імміграції склав керівник Українського Театру, Володимир Блавацький.

Театральна Студія під проводом Юсифа Гірянки з успіхом повторила виставлену недавно в Нью Йорку п'єсу „Мати і я“ в Елизабет.

Аматорський гурток нових іммігрантів в Джерзі Сіті відіграв в місцевому Народному Домі історичну драму „Невольники“.

В Нью Йорку Юрій Косач виголосив доповідь про „Українську літературу боротьби“.

цитуючи різні його видання в „українській справі“. Говорить дуже спокійно, весело — над нашою долею не плаче, бо вона в його очах, є вже така сильна, така вибита, що вже ніхто в світі не зможе подолати її.“

Даймо нагоду проф. Ветухові пізнати краще українські громади в Америці та змогу давати всюди інтерв'ю американським газетам.

По інформації в тій справі писати до Конгресового Комітету, або на адресу: Committee for the Liberation of Ukraine — 1811 Effie St., L. A. 26, Calif. Микола Новак.

THE STORY of the UKRAINE

By CLARENCE A. MANNING Assistant professor of Eastern European Languages COLUMBIA UNIVERSITY Published by Philosophical Library—New York PRICE \$2.75 SVOBODA BOOKSTORE

ПОШУКУВАННЯ

ДОМИНКА КОРЖЕНІВСЬКА з дому КІЛЮС, пошукує тітчного брата МІКОЛУ ТЕРЛЕЦЬКОГО з села Лівка, повіт Томшак, Галичина. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу: ПЕТРО КОРЖЕНІВСЬКИЙ Snow Hill, Route 2, Maryland.

Пошукує зі села Хашова, повіт Турка над Стр. ДАНИЛКА ФЕДЯ ІВАН, ПАВЛЮХА СЕМОНА, ІВАНКА ПЕТРА. Хто про них знає, або вони самі, прошу зголоситись на адресу: DANYLKO TEODOR 24 E. 25th St., Bayonne, N. J.

Пошукує ПЛУТЕНКО ІВАН, ГАЛЮКУ ІВАН, які виїхали до Америки з Австрії в серпні ц. р. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу: SKOROPYS OLEKSIY c/o Chas. B. Spacer Gettysburg, Pa.

Пошукує свого брата МІКОЛУ ХОМЧУ, який виїхав до Америки в 1912 році і замахав у Нью Йорку. Пошукує ПЕЛІГІЯ ХОМЧУ, заможна БОДНАР, з села Коломиї, пов. Лівськ. Хто про него знає, або він сам, прошу зголоситись: MICHAEL BODNAR, c/o C. H. Posey Doncaster, Md.

ПОДЯКА

За великодушне зрозуміння важкого положення на скитальщині, за ласкаву і безінтересовну поміч в переселенні з Австрії до ЗДА і за велику допомогу в перших кроках на новій землі

Пані і Панові ЯРОСЕВИЧ та їх синам: ОСИПОВІ, МАНКОВІ ТА ВОЛТЕРОВІ в Hartford, Conn., 90 Oak St.

складають щирю подяку і зобов'язання

Мулцький Микола, Сливасвета, Іванна, Меліяні та Чернига Іван.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ РЕАЛЬНОСТІ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН склеп на розі і 4 кімнати. В добрім місці.

Також КАФЕТЕРІЯ в добрім місці. Вдова мусить продати дешево. Ми продаємо бар і Гріл, ресторани, газетні стани, в місті і поза містом.

Прийдіть і подивіться, які в нас нагоди! STEPHEN D. SATZEWICH Real Estate and General Insurance 32 East 7th Street, New York City Tel. GRamercy 3-0713

ДАЙНЕР (DINER) НА ПРОДАЖ один власність через 22 роки. Продаю за причини хвороби. Голоситись: STEPHEN D. SATZEWICH 32 East 7th Street, New York City Tel. GRamercy 3-0713

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЬЮ ЙОРКУ!

Відкривається ЗАЛ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА БАЛЕТНА ШКОЛА під мистецьким керівництвом прима-балерини ВАЛЕНТИНИ ПЕРЕСЛАВЕЦЬ В програмі школи наука: класичних танців, українських народних і характерних. Занесятися можна в: пані Переславець, 161 W. 100th St., New York, або у фірми Chamula & Serna, 65 E. St. Mark's Pl. (8 St.), або у фірми Nadya, 76 E. 7th St., New York. Адміністратор Школи Юрій Гарасин.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Новоприбуваючі українські іммігранти повинні забезпечуватись в Тов. Дистер, відділ 430 Союзу, зорганізованим поміч і пораду у Ваших нових життєвих справах. Зголоситесь особисто, або писемно, на адресу: "Disaster" Society, Branch 430 of Ukrainian National Ass'n, 2209 Aspen St., Philadelphia 30, Pa. — Р. Дікін, предс.; О. Бакай, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ

П. ПЕТРА ПАСІЯ і П. ПЕТРА ВАСЬКА з Дорчестер, Масс., які подали нам неправдиві адреси, просимо негайно подати правильну адресу. Коли це не станеться, прислани зазначеними громадянами апликації будуть відкинени.

Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697. Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздільна лікування без операції. Переводимо амальгаму кроки для суприжних дозволів. — Офісний годині: Шопня від 10 рано до 7 вечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК зряджує погребання по \$150 цілі так низькі як ОВСУЛТА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer. 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 801 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Essex 5-5555

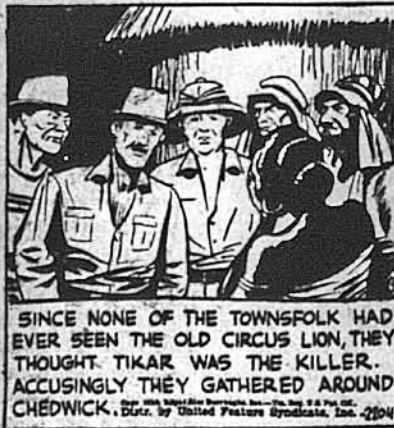
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ПРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK CITY Tel. ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPPEL 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel. MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 2204. Тікар у ляхів славі.

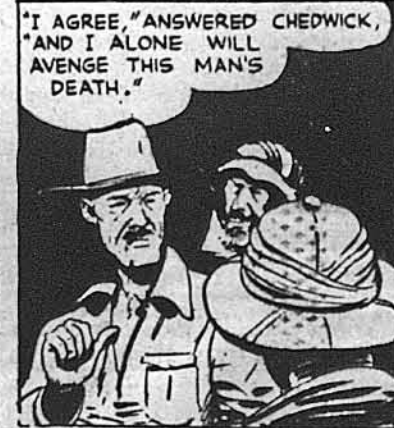
Крик повдової жінки розбудив людей і вони прибігли до неї. Тому, що ніхто з місцевих

людей не бачив старого циркового льва, вони думали, що то Тікар став убивником. Вони зібралися довкруги Чедвіка.

„Це твоя вина, що ти не дозволів нам зловити дикого чоловіка й його любимицю!“ — закликав провідник погоні.

„Я годжуся з вами й я самий пімщу смерть того чоловіка“ — відповів Чедвік.